

Wprowadzenie

Bieżący zeszyt czasopisma „Studia Paedagogica Ignatiana” jest poświęcony roli literatury w edukacji moralnej. Nie jest to temat nowy – historia polemiki w kwestii roli literatury w wychowaniu moralnym dzieci i młodzieży sięga czasów Platona i Arystotelesa. Od tamtych czasów historia wychowania potwierdziła konieczność wykorzystywania w nauczaniu dzieci i młodzieży opowiadań zawartych w powieściach. Zarówno teksty starożytne, jak i współczesne nadają się do takich zastosowań edukacyjnych. W związku z tym pojawia się kilka pytań. Pierwsze z nich dotyczy właściwego doboru materiału literackiego, dostosowania go do wieku i stopnia dojrzałości dzieci, oraz uwzględnienia wartości moralnych, które nauczyciele chcą przekazać lub zaszczepić u czytelników. Drugie dotyczy praktycznego, dydaktycznego wykorzystania opowiadań w pracy z dziećmi, zarówno w klasie, jak i w domu. Jest to ściśle związane z trzecim pytaniem, a mianowicie o teoretyczną perspektywę, na której opiera się ta praktyka.

Jeśli chodzi o wybór dzieł literackich dla celów edukacyjnych, autorzy artykułów zamieszczonych bieżącym numerze proponują różne teksty, począwszy od legend i bajek, poprzez powieści i książki obrazowe, do biblijnych historii i inspirowanych Biblią powieści fantasy. Wśród promowanych wartości należy wymienić psychologiczną odporność (*resilience*) – odpowiednik cnoty męstwa, dalej miłość i odpowiedzialność, prawdomówność, odrzucenie nienawiści i teologiczną cnotę miłości wyrażoną w ofiarowywaniu się za innych i w umiejętności przebaczenia.

Autorzy artykułów przyjmują różne koncepcje teoretyczne jako podstawę praktycznych wskazówek dotyczących wykorzystywania tekstów literackich w edukacji moralnej. W związku z tym odwołują

się do psychologii pozytywnej, arystotelesowsko-tomistycznej etyki cnót, analizy transakcyjnej, podejścia personalistyczno-dialogowego czy do metody Montessori stosowanej w nauczaniu religii.

Warto wspomnieć, że autorzy artykułów zamieszczonych w bieżącym zeszycie specjalizują się zarówno w dziedzinie teorii literatury, jak i w naukach związanych z szeroko rozumianą edukacją, co sprawia, że są wyjątkowo dobrze przygotowani, aby poradzić sobie ze złożonością podejmowanych zagadnień.

Pozostała część tomu zawiera, jak zwykle, recenzje książek oraz raporty z konferencji naukowych.

Paweł Kaźmierczak